

TALVINE AIALINNUVAATLUS

Talvine aialinnuvaatlus 2015

Tänavu 23.-25. jaanuarini kuuendat korda toimunud talvise aialinnuvaatluse tulemused näitasid ilmekalt ilmastiku mõju koduaia talilinnustikule. Väga paljude vaatlejate sõnul oli linde toitmiskohtades erakordselt vähe või puudusid nad hoopis, samas oli ka paiku, kus linde märgati tavapärasest enam.

Vaatlustulemused edastas ornitoloogiaühingule **2727 linnusõpra 1838 paigast** üle Eesti. Üle 25% vaatlejatest osales aialinnuvaatlusel esimest korda, neljandik teist aastat ja viiendik kolmandat aastat. Kuus aastat järjest on üritusest osa võtnud vaid 86 linnusõpra ehk 5% vaatlejatest. Sel aastal vaatles linde üksi 67%, kahekesi 25% ja kolmekesi 5% osalejaid. Toimus ka suuremaid ühisvaatlusi, millel osales kuni 15 linnusõpra. 94% vaatlustest tehti aedades, 6% parkides ja kuuel juhul kalmistul. Teist korda sai osaleda ka reedel, mil tehti 5% vaatlustest; põhiliseks vaatluspäevaks kujunes siiski pühapäev (60%).

Tabel 1. Talvise aialinnuvaatluse osalus ja tulemused aastatel 2010-2015.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Linde	37046	30973	45686	65266	86652	70376
Vaatluskohti	888	948	1439	1817	2353	1838
Vaatlejaid	1072	1134	2050	2501	3449	2727
Liike	62	58	54	61	60	64
Linde vaatluskohas:						
Aritmeetiline keskmine	43	33	32	36	37	38
Mediaan	33	27	26	31	30	29
Mood	24	15	12	15	20	19

Kolme vaatluspäeva jooksul loeti kokku **70376 lindu 64 liigist**. Viie aasta jooksul kolmekordistunud vaatlejate ja vaatluskohtade arv oli tänavu mullusest viiendiku võrra väiksem ja linde vaadeldi ca 15000 isendi võrra vähem, kuid liigiline mitmekesisus pisut kasvas. Lindude keskmine arv vaatluskohas ja kõige tüüpilisem lindude hulk vaatluskohas ehk mood oli mullusega võrreldes peaaegu muutumatu.

Üheks selliste näiliselt vastuoluliste muutuste põhjuseks oli kindlasti lindudele soodus soe ja pealumetu talv, mis võimaldas neil inimeselt abi otsimata looduslike toiduvarudega hakkama saada. Paiguti linnuvaene koduaed kurvastas küll paljusid vaatlejaid, kuid on ühtlasi positiivne märk sellest, et lindudel on säilinud võime iseseisvalt toituda ja soodsate olude korral ei sõltu nad lisatoitmisest.

Kõige arvukam linnuliik oli kuuendat aastat järjest rasvatihane, keda kohati rohkem kui 95% vaatluskohtades ja kes moodustas umbes veerandi lindude koguarvust. Teise koha saavutas põldvarblane, kolmas oli rohevint. Enamiku liikide puhul ei toimunud arvukuses ega kohtamissageduses olulisi muutusi, peamine tõusja oli siidisaba ja langeja leevike.

Vähearvukatest ja põnevatest liikidest kohati tänavu vaatluskohtades nelja hallõgijat, kolme väikepütti, ühte hoburästast ja ühte vesipappi. Röövlindudest külastas vaatluskohti peale tavapärase raudkulli (70 lindu), kanakulli (13) ja aasta linnu hiireviu (16) kuues kohas ka värbkakk.

Järgmine talvine aialinnuvaatlus toimub 29.-31. jaanuaril 2016.

Kokkuvõtte koostas Arne Tuule, talvise aialinnuvaatluse koordinaator.

Lisainfo: talv@eoy.ee, 58002869, www.eoy.ee/talv

Talvist aialinnuvaatlust korraldab Eesti Ornitoloogiaühing, toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Tabel 2. Talvisel aialinnuvaatlusel 2015 vaadeldud linnuliikide järjestus isendite koguarvu järgi

Nr	Liik	Linde	Kohtamis- paiku	Kohtamis- sagedus (%)	Linde vaatluskohas	Nr	Liik	Linde	Kohtamis- paiku	Kohtamis- sagedus (%)	Linde vaatluskohas
1	Rasvatihane	17889	1751	95,3%	9,8	34	Hallpea-rähn	97	78	4,2%	1,2
2	Põldvarblane	10196	876	47,7%	11,6	35	Suurnokk-vint	95	61	3,3%	1,6
3	Rohevint	8504	829	45,1%	10,3	36	Kuldnokk	77	9	0,5%	8,6
4	Koduvarblane	4365	487	26,5%	9,0	37	Raudkull	70	67	3,6%	1,0
5	Hallvares	3245	781	42,5%	4,2	38	Punarind	63	48	2,6%	1,3
6	Sinitihane	2938	1225	66,6%	2,4	39	Porr	52	47	2,6%	1,1
7	Hakk	2805	247	13,4%	11,4		<i>Määramata kirjurähn</i>	37	29	1,6%	1,3
8	Pasknäär	2643	417	22,7%	6,3	40	Ohakalind	35	15	0,8%	2,3
9	Kodutuvi	1533	246	13,4%	6,2	41	Musträhn	31	24	1,3%	1,3
10	Harakas	1478	701	38,1%	2,1	42	Naerukajakas	31	6	0,3%	5,2
11	Salu- e sootihane	1460	535	29,1%	2,7		<i>Määramata kulliline</i>	30	29	1,6%	1,0
12	Siidisaba	1379	71	3,9%	19,4	43	Kalakajakas	24	9	0,5%	2,7
13	Puukoristaja	1329	759	41,3%	1,8	44	Jääkoskel	22	3	0,2%	7,3
14	Põhjatihane	1232	489	26,6%	2,5	45	Teder	19	1	0,1%	19,0
15	Leevike	1216	351	19,1%	3,5	46	Hiireviu	17	16	0,8%	1,1
16	Musträstas	1071	455	24,8%	2,4	47	Tamme-kirjurähn	16	15	0,8%	1,1
17	Siisike	864	42	2,3%	20,6	48	Kaelustuvi	15	6	0,3%	2,5
18	Hallrästas	860	92	5,0%	9,3	49	Kanakull	13	12	0,7%	1,1
19	Talvike	785	115	6,3%	6,8	50	Valgeselg-kirjurähn	10	8	0,4%	1,3
20	Sinikael-part	627	25	1,4%	25,1	51	Kaelus-turteltuvi	8	4	0,2%	2,0
21	Suur-kirjurähn	545	441	24,0%	1,2	52	Pöialpoiss	7	5	0,3%	1,4
22	Urvalind	528	21	1,1%	25,1	53	Värbkakk	6	6	0,3%	1,0
23	Metsvint	427	134	7,3%	3,2	54	Mänsak	5	5	0,3%	1,0
24	Kanepilind	313	7	0,4%	44,7	55	Hallõgija	4	4	0,2%	1,0
25	Nurmkana	241	23	1,3%	10,5	56	Käblik	3	3	0,2%	1,0
	<i>Määramata lind</i>	220	53	2,9%	4,2	57	Väikepütt	3	1	0,1%	3,0
26	Põhjavint	206	54	2,9%	3,8	58	Hallhaigur	2	1	0,1%	1,0
27	Tutt-tihane	199	124	6,7%	1,6	59	Laulurästas	2	1	0,1%	2,0
28	Musttihane	159	69	3,8%	2,3	60	Hangelind	1	1	0,1%	1,0
29	Ronk	154	85	4,6%	1,8	61	Hoburästas	1	1	0,1%	1,0
30	Höbekajakas	118	27	1,5%	4,4	62	Laanerähn	1	1	0,1%	1,0
31	Väike-kirjurähn	111	99	5,4%	1,1	63	Vesipapp	1	1	0,1%	1,0
32	Künnivares	106	33	1,8%	3,2	64	Võsaraat	1	1	0,1%	1,0
33	Sabatihane	98	24	1,3%	4,1						